

Jak dobrze kupić loszkę remontową

Remont stada jest jednym z integralnych elementów produkcji świń. Główne przyczyny selekcji loch w stadzie i zastępowanie ich młodymi loszkami to: brak prośności, brak rui, poronienia, kulawizny, słabe wyniki produkcyjne, wiek, stany chorobowe i bezmleczność.

Dr Robert Burek

Dr Burek Service

Wybrakowane lochy muszą być zastąpione młodymi loszkami. Podjęcie optymalnej decyzji dotyczącej zakupu loszek remontowych jest szczególnie istotne w okresie dekoniunktury, z jaką mamy do czynienia w ciągu ostatnich miesięcy. Zakup loszki zawsze jest inwestycją, która ma się przełożyć na konkretny wynik produkcyjny i ekonomiczny. Nie możemy dopuścić do jakiegokolwiek marnotrawstwa środków finansowych. W niniejszym artykule przedstawione zostaną podstawowe kryteria, które muszą być uwzględnione przy podejmowaniu decyzji o zakupie loszek. Należą do nich: koszt remontu, genetyka, moment zakupu, od kogo i jakim środkiem transportu loszki mają być do nas dostarczone.

Jaki jest koszt remontu stada?

Podstawowy koszt remontu stada zawsze będzie wypadkową dwóch wartości, ceny loszki i ceny, jaką otrzymamy za wybrakowaną loszkę. Paradoksalnie

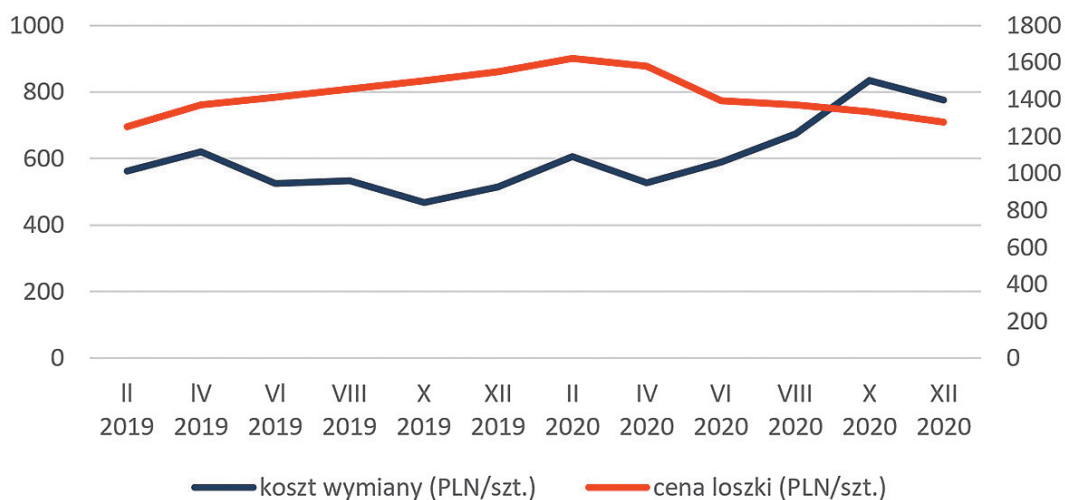
w okresach, kiedy loszki są najdroższe koszt remontu jest najniższy. W okresach dekoniunktury, kiedy cena loch wybrakowanych jest niska, koszt remontu jest wysoki. Na rysunku 1 przedstawiono relacje pomiędzy ceną zakupu loszki importowanej a kosztami remontu w roku 2020.

Niezależnie od sytuacji ekonomicznej na rynku dostępne są loszki w różnych cenach. Koszt zakupu loszki musi być powiązany z oczekiwanymi wynikami produkcyjnymi uzyskiwanymi w przyszłości. Najbardziej obiektywnymi parametrami zwrotu z inwestycji są liczba odchowanych prosiąt, ilość kg sprzedanego żywca oraz koszt utrzymania lochy w ciągu całego okresu użytkowania.

Jaką genetykę wybrać?

Celem niniejszego artykułu nie jest porównywanie potencjału produkcyjnego loch oferowanych przez różne firmy genetyczne, lecz przedstawienie podstawowych zasad wyboru genetyki loszek remontowych. Za sprawą braku wystarczającej ilości rodzimego, wysokiej jakości materiału genetycznego rynek loszek remontowych zdominowany jest przez zagraniczne firmy genetyczne. Istnieją różnice w deklarowanych parametrach produkcyjnych i jakości uzyskiwanego żywca pomiędzy produktami różnych firm. Aktualnie, zarówno na rynku światowym jak i polskim obserwowany jest wzrost

Rys. 1. Ceny loszek remontowych i koszt wymiany lochy w stadzie (rok 2020)

zainteresowania genetyką duńską. W przypadku naszego kraju dodatkowo import warchlaków z Danii spowodował, że duński warchlak i duński tucznik stały się standardem, do którego porównywane są zwierzęta z innych programów genetycznych.

Podstawowy remont dokonywany jest w obrębie tej samej genetyki. Dostępne na rynku są loszki różniące się potencjałem produkcyjnym wynikającym z postępu hodowlanego osiąganego na

fermach, z których pochodzą. Indeksy hodowlane są podstawowym parametrem określającym wyniki, jakich możemy się spodziewać. Dodatkowo należy brać pod uwagę referencje z ferm produkcyjnych, które już użytkują takie zwierzęta.

W przypadku, kiedy decydujemy się na zmianę genetyki, musimy kierować się nie tylko potencjałem hodowlanym, ale również warunkami środowiskowymi fermy, jej wyposażeniem oraz możliwościami organizacyjnymi. W takiej sytuacji niezbędny jest serwis oferowany przez dostawcę.

W warunkach aktualnej dekoniunktury w Europie obserwowany jest wzrost zainteresowania duńskimi loszkami hodowlanymi, będącymi potrójnymi hybrydami. W Danii średnia liczba odchowywanych prosiąt od tych loch w roku wynosi 33,5. Jest to mniej niż w przypadku podwójnych hybryd o ok. 3 prosięta na rok, jednakże lochy te są mocniejsze, co przekłada się na niższy procent remontu, i zdecydowanie tańsze. Dodatkowo jest to locha „łatwiejsza w obsłudze”. W przypadku tuczników pochodzących od obydwu linii hybrydowych nie obserwuje się różnic w przyrostach i wykorzystaniu paszy. Brak jest również różnic dotyczących jakości produkowanego żywca.

W Polsce dostępność takich loszek jest ograniczona, jednak w aktualnej sytuacji rynkowej warto zainteresować się tymi zwierzętami. Są one szczególnie polecane w przypadku ferm rodzinnych.

Tabela 1. Przyczyny brakowania loch (przykład)

Przyczyna brakowania	% brakowania
Brak prośności	17
Problemy z kryciem	12
Brak objawów rui	5
Poronienie	7
Kulawizny	12
Słaby wynik produkcyjny (mate mioty, itp.)	14
Wiek	25
Choroby	3
Bezmleczność	5
Suma	100

Kiedy dokonywać zakupu loszek remontowych?

Należy dążyć do remontu opartego na długoterminowym planie. Takie działanie pozwala na maksymalne wykorzystanie wszystkich miejsc porodowych, realizowanie postępu hodowlanego i, w konsekwencji, optymalizowanie kosztów utrzymania stada podstawowego. Dla precyzyjnego określenia planu dostaw loszek warto przeanalizować strukturę przyczyn brakowania loch. Ich przykładowe zestawienie przedstawiono w tabeli 1.

Znając strukturę przyczyn brakowania, jak również określając cele postępu na fermie, można przygotować harmonogram dostaw loszek remontowych. Oczywiście ich wielkość i częstotliwość uzależnione są od ilości miejsca na kwarantannie i statusu zdrowotnego fermy. Mając powyższe dane możemy z dużym przybliżeniem określić kiedy i ile loszek musimy wprowadzać do stada i dopiero na tej podstawie określamy strukturę grup wiekowych loszek remontowych.

Od kogo kupić loszki?

Podjmując decyzję z jakiego źródła kupić loszkę, musimy pamiętać, że jest to decyzja, której skutki będą wptywały na wyniki naszej produkcji w dłuższym okresie. Współpraca z jednym wiarygodnym dostawcą gwarantuje realizację założeń hodowlanych i ekonomicznych naszej produkcji.

Wybierając dostawcę należy kierować się następującymi kryteriami:

1. status zdrowotny oferowanych zwierząt,
2. dostępność zwierząt z tej samej fermy w dłuższym okresie,
3. możliwości zakupu potrzebnej liczby zwierząt (szczególnie istotne jest to w przypadku małych dostaw – do 10 sztuk),
4. dostosowanie struktury wiekowej do potrzeb danej fermy,
5. terminowość dostaw,
6. odległość od fermy zarodowej,
7. pełny dostęp do informacji dotyczącej zakupionych zwierząt,
8. serwis po dostawie,
9. jasne zasady reklamacji.

Duńska loszka F1

Jak powinny być transportowane loszki remontowe?

Główną podstawą prawną dotyczącą transportu zwierząt w Polsce jest ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. Ustawa ta określa wszystkie kwestie związane z postępowaniem ze zwierzętami podczas transportu. Dodatkową kwestią jest wyposażenie środka transportu. Od wielu lat standardowo w międzynarodowym transporcie loszek wykorzystuje się samochody wyposażone w filtry biologiczne. Dzięki takiemu rozwiązaniu ryzyko infekcji zwierząt podczas transportu ograniczone jest do minimum. Samochody tego typu coraz częściej również stosowane są do przewożenia loszek w obrębie kraju. Kolejnym istotnym czynnikiem, mającym wpływ na bezpieczeństwo przewożonych loszek, są zasady bioasekuracji podczas transportu oraz podczas rozładunku zwierząt.

Idealną sytuacją jest, jeżeli czas transportu ogranicza się do kilku godzin. W przypadku dostaw z zagranicy czas transportu wielokrotnie przekracza 20 godzin, co przekłada się na dodatkowe zmęczenie i zestresowanie zwierząt. Doświadczenie przewoźnika i wyposażenie samochodu ma decydujący wpływ na kondycję loszek dojeżdżających do odbiorcy.

Podsumowanie

Trafność decyzji o zakupie loszek remontowych ma bardzo kompleksowy charakter. Nie można, jak często się zdarza, ograniczać jej jedynie do ceny, genetyki i wieku. Materiały i dodatkowe informacje u autora (robert@drburek).